

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/77/2018
Identifikačné číslo spisu:	8113234272
Dátum vydania rozhodnutia:	17.06.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Ladislav Górász
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:8113234272.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu C. T., bývajúceho v Č. E. XXX, zastúpeného JUDr. Michalom Feciľákom, advokátom so sídlom v Prešove, Jesenná 8, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, Bratislava, Chlumeckého 2, o náhradu škody, v ktorej veci konal Okresný súd Prešov pod sp. zn. 15C/298/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 27. septembra 2017 sp. zn. 2Co/25/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov rozsudkom z 11. júna 2014 č. k. 15C/298/2013-188 zamietol žalobu, ktorou žalobca požadoval, aby súd rozhodol o splnení povinnosti žalovanou nahradiť mu škodu, ktorá vznikla vo výške 160 264,11 eur nesprávnym úradným postupom orgánu katastra. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že síce je opodstatnené tvrdenie žalobcu, že orgán katastra rozhodol o návrhu na vklad do katastra nehnuteľností neprávom oneskorene, avšak právo žalobcu v časti týkajúcej sa náhrady ušlého zisku vo výške 60 264,11 eur sa premlčalo, resp. v časti týkajúcej sa náhrady škody vo výške 100 000 eur, vzniknutej zaplatením zmluvnej pokuty (subjektu, ktorý mal nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktorých sa oneskorený vklad týkal a ktorý subjekt z tohto dôvodu opodstatnene odstúpil od budúcej kúpnej zmluvy) ani nevzniklo, pretože medzi touto škodou a nesprávnym úradným postupom orgánu katastra nie je vzťah príčinnej súvislosti.

2. Krajský súd v Prešove, konajúci o odvolaní žalobcu, rozsudkom z 27. septembra 2017 sp. zn. 2Co/25/2017 rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby potvrdil, pretože ho považoval za vecne správny. Na rozdiel od súdu nižšej inštancie ale vychádzal z toho, že žalobu bolo potrebné zamietnuť z dôvodu, že postup orgánu katastra v konaní o návrhu na vklad nebol nesprávny. Na odôvodnenie tohto svojho záveru v bode 32. svojho rozhodnutia uviedol: „Po podaní návrhu žalobcu na vklad vlastníckeho práva (27. 11. 2009) Správa katastra G. rozhodla dňa 11. 12. 2009 o prerušení konania na dobu 30 dní od doručenia rozhodnutia, a to v súlade s § 31a písm. c) zákona č. 162/1995 Zb. v znení neskorších

predpisov. Správny orgán vyzval účastníkov preukázať, že predávajúci ponúkli vec - predmet prevodu oprávnenému z predkupného práva a oprávnený si toto právo neuplatnil v nadväznosti na znenie § 7a zákona č. 669/2007 Zb. Správny orgán teda považoval za dôležité zistenie skutočností vyplývajúcich zo spomínaného zákona č. 669/2007 Zb., keď zároveň mal vedomosť o existencii rozhodnutia Krajského stavebného úradu v Prešove o umiestnení líniovej stavby č. 2009-730/3005-11/SP-KC. Správa katastra postupovala s cieľom rozhodnúť o podanom návrhu žalobcu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností a v tejto súvislosti išlo o legitímny postup správneho orgánu, ktorý mu zároveň zákon aj umožňoval. Nemožno pritom argumentovať, že by takýmto postupom išlo o subjektívny prietah, kedy by správny orgán bez ďalšieho podstatného dôvodu vo veci nekonal. Naopak, správny orgán zisťoval skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie podaného návrhu žalobcu na vklad vlastníckeho práva k daným nehnuteľnostiam, rozhodol o prerušení konania v súlade s § 31a zákona č. 162/1995 Zb. a napokon je zrejmé aj to, že k zrušeniu takto vydaného rozhodnutia nedošlo.“ Odvolací súd dodal, že „aj v prípade, ak by sa žalovaná (príslušný správny orgán) dopustila nesprávneho úradného postupu, keď vo veci návrhu žalobcu nebolo vydané rozhodnutie o povolení vkladu v zákonom ustanovenej lehote, ako to skonštatoval súd prvej inštancie, odvolací súd sa stotožňuje s jeho záverom v tom zmysle, že nie je daná príčinná súvislosť medzi škodou vzniknutou žalobcovi uhradením zmluvnej pokuty a tvrdeným nesprávnym postupom žalovanej“, resp. že „Súd prvej inštancie sa napokon správne vypořiadal aj s uplatnenou námietkou premlčania žiadaného nároku žalobcu kvalifikovaného ako ušlý zisk ...“.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Jeho prípustnosť vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a odôvodňuje ho nesprávnym právnym posúdením právnej otázky premlčania práva (začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby) a príčinnej súvislosti. Za relevantné právne otázky, ktoré podľa jeho názoru v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené, považuje žalobca otázky: „1. Či k naplneniu účinkov kúpnej zmluvy na prevod nehnuteľnosti dochádza uzavretím kúpnej zmluvy alebo až rozhodnutím o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností a zaplatením kúpnej ceny, 2. Či je zachovaná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a zmenšením majetku žalobcu (škodou), ak správny orgán bez zákonného dôvodu nevydá v zákonnej lehote rozhodnutie a účastník konania v dôsledku toho nemôže uzavrieť zmluvu podľa zmluvy o budúcej zmluve a v dôsledku toho musí zaplatiť druhej zmluvnej strane zmluvnú pokutu, ktoré plnenie nespadá do oblasti verejného (daňového) práva (rozsudok NS SR sp.zn.3 Cdo 32/2007), ale spadá do oblasti súkromného práva - súkromnoprávných vzťahov a strany si vymienili, že neoddeliteľnou súčasťou budúcej kúpnej zmluvy bude rozhodnutie správneho orgánu, resp. výsledok tohto rozhodnutia (výpis z listu vlastníctva), 3. Či príčinnú súvislosť ako vzťah príčiny a následku je potrebné v prípade pôsobenia viacerých príčin (a z nich vyplývajúcich následkov) chápať ako reťazenie príčin a následkov nielen v postupnosti vecnej, ale i postupnosti časovej a či protiprávnosť musí byť aspoň jednou z hlavných príčin vzniku škody a nemôže byť príčinou vedľajšou.“

4. Žalovaná navrhla dovolanie žalobcu zamietnuť, pretože dovolanie nie je dôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu treba odmietnuť. Na odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

7. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné

charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad ustanovení Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním, nie o právnu otázku, ktorá podľa dovolateľa mala byť riešená. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

8. Základným predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (naostatok ako každej občianskoprávnej zodpovednosti) je protiprávny úkon, v konkrétnostiach uvedeného zákona nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávny úradný postup. Ďalšími predpokladmi vzniku tejto zodpovednosti sú existencia škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a škodou (a v konkrétnostiach uvedeného zákona tiež skutočnosť, že škoda nebola spôsobená orgánom územnej samosprávy pri výkone samosprávy). Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je daná, ak sú uvedené predpoklady splnené kumulatívne; ak nie je splnený jeden z predpokladov, nie je potrebné sa zaoberať otázkou splnenia ďalších predpokladov.

9. Odvolací súd, na rozdiel od súdu nižšej inštancie, ktorý dospel k záveru, že nedodržanie zákonnej lehoty na rozhodnutie o návrhu na vklad do katastra nehnuteľností treba považovať za nesprávny úradný postup, vychádzal z toho, že postup orgánu katastra v konaní o návrhu na vklad bol správny. Vzhľadom na nedostatok protiprávneho úkonu, v konkrétnostiach uvedenej veci nesprávneho úradného postupu, ako základného predpokladu vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ustáleného odvolacím súdom nebolo podľa dovolacieho súdu potrebné sa zaoberať ďalšími predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu, ako to, podľa dovolacieho súdu nadbytočne, urobil odvolací súd pre eventualitu, že „aj v prípade, ak by sa žalovaná (príslušný správny orgán) dopustila nesprávneho úradného postupu ...“.

10. Žalobca ale v dovolaní ničím nespochybňuje záver odvolacieho súdu o nedostatku nesprávneho úradného postupu orgánu katastra a považuje za nesprávne iba posúdenie ďalších predpokladov vzniku zodpovednosti štátu, príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom (ktorý podľa odvolacieho súdu tu nie je) a vznikom škody a posúdenie otázky premlčania práva na náhradu škody (ktoré podľa odvolacieho súdu ani nevzniklo). Od ostatne uvedených právnych otázok rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo (to záviselo od záveru o nepreukázaní prvého základného predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, a to predpokladu nesprávneho úradného postupu; neexistencia ostatných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu bola uvedená len ako argument navyše).

11. Keďže právna otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP nebola žalobcom v dovolaní nastolená (žalobca v dovolaní brojí proti riešeniu právnych otázok, na vyriešení ktorých nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu a vyriešenie ktorých nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

12. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a 2 CSP. V dovolacom konaní úspešnej žalovanej nepriznal náhradu trov konania, keďže jej žiadne nevznikli.

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.